

Osnovna šola
Ketteja in Murna
Ljubljana

Akcijski načrt

IZOBRAŽEVANJA NA DALJAVO OŠ KETTEJA IN MURNA

september 2020

Kazalo vsebine

Uvod in opredelitev	2
Preverjanje in ocenjevanje	2
Oblika gradiva	2
Posebnosti priprave gradiva glede na starostno in razvojno stopnjo:	3
I. triada	3
II. triada	3
III. triada	3
OBLIKA NAVODIL	3
Organizacija dela	4
Skupna izhodišča	4
Razredna stopnja	4
Predmetna stopnja	4
Programska oprema	4
Podporne dejavnosti	5
a) MURENČEK DRAGO	5
b) BRALNE URICE	5
c) VZGOJNA KOMPONENTA	6
d) INTERESNE DEJAVNOSTI	6
Sodelovanje z otroki	6
1. DOPOLNILNI POUK	6
2. DODATNI POUK	6
3. POGOVORNE URE	7
4. RAZREDNE URE	7
Omogočanje enakih možnosti	7

Uvod in opredelitev

Akcijski načrt izobraževanja na daljavo OŠ Ketteja in Murna je osnova za pripravo, izvajanje in spremljanje dela učencev v primeru šolanja na daljavo. Načrt opredeljuje enotne smernice na različnih segmentih izobraževanja na daljavo, v katerih stremimo k doseganju učnih ciljev in standardov UN posameznega predmeta, upoštevajoč notranjo diferenciacijo v skupini in prilagoditve učencem s posebnimi potrebami. Dokument obsega usklajene oblike gradiva za delo učencev, organizacijske osnove za pouk, smernice za preverjanje in ocenjevanje znanja, programsko opremo, podporne dejavnosti, načine sodelovanja z otroki in omogočanja enakih možnosti. Posamezna področja so načrtovana na podlagi izsledkov iz izkušenj učencev, staršev in učiteljev. Pri pripravi načrta smo izhajali iz rezultatov anket o izkušnjah z izobraževanjem na daljavo, izvedenih v posameznih skupinah deležnikov.

Preverjanje in ocenjevanje

V interni evalvaciji izobraževanja na daljavo se je kot največja pomanjkljivost izobraževanja na daljavo pokazalo ocenjevanje znanja, ki po mnenju večine deležnikov v danih možnostih in glede na priporočila MIZŠ ni bilo realno.

Vse oblike preverjanja znanja (tako diagnostično ali začetno, formativno ali sprotno kot sumativno ali končno) se lahko izvedejo tudi na daljavo, pri čemer so učitelji pozorni, da so v preverjanje znanja vključeni vsi učenci in da se upoštevajo prilagoditve za učence s posebnimi potrebami.

Ocenjevanje znanja pa se ob upoštevanju osnovnega cilja OŠ (da zagotavlja enake možnosti za vse) in ob upoštevanju vsaj najbolj osnovnih karakteristik ocenjevanja (veljavnost – ocenjevanje zajema vse, kar želimo meriti; objektivnost – ocena je odvisna le od merjene karakteristike, tj. znanja; zanesljivost – merila se med ocenjevanjem ne spreminjajo ter nenazadnje tudi pravičnost) lahko izvaja le neposredno. Četrta osnovna merska karakteristika je občutljivost ocenjevanja (ocenjevanje dovolj natančno/dovolj zgodaj pokaže odstopanja, pomanjkljivosti v znanju), ki učence, glede na doseganje ciljev in standardov ter zmožnosti, predpisanih z UN, razvršča po lestvici ocen v skladu z veljavnimi kriteriji znanja.

Ocenjevanje znanja je opredeljeno glede na predvidene modele izvajanja pouka, ki jih je pripravilo MIZŠ.

- Modela A in B: Ocenjevanje se izvaja kot običajno.
- Model D: Ocenjevanje znanja se ne izvaja, ob vrnitvi v šolo se število ocen in načini ocenjevanja interno prilagodijo.
- Modeli C, BC1 in BC2: Za učence, ki so vključeni v izobraževanje na daljavo, učitelj organizira napovedano ocenjevanje v manjših skupinah in ob upoštevanju priporočil NIJZ v šoli ali na šolskih površinah. Povratno informacijo pisnega ocenjevanja dobijo učenci, ko je izvedeno ocenjevanje za vse učence razreda.

Oblika gradiva

Splošne smernice za oblikovanje gradiv ob šolanju na daljavo:

Ob delu na daljavo je temeljno vodilo ohranjanje stika z učno snovjo in razvijanje delovnih navad. Šolanje na daljavo omogoča tudi povečanje samostojnosti, radovednosti in individualnih načinov odkrivanja in osvajanja znanja.

- Pri delu na daljavo se možen obseg snovi na učno uro zmanjša za približno tretjino načrtovanega obsega v učilnici.

- Vsa pisna navodila za aktivnosti učencev se prilagodijo razvojni stopnji učencev.
- Na vseh ravneh so v gradivo vpeti zvočni posnetki nagovorov, razlage in navodil, saj so le-ti za učence izredno dragoceni.
- Pri šolanju na daljavo se didaktično smiselno uporablja načine dela, ki so bolj raziskovalni in problemsko usmerjeni.
- Usmerjeni smo k čim večji uporabi računalniških orodij, tako za osvajanje nove učne snovi kot tudi za utrjevanje. Če je le mogoče, se pripravlja gradivo, ki ga ni potrebno tiskati.
- Pri učencih s posebnimi potrebami je potrebno razlikovati med zmožnostjo, da določeno miselno operacijo izvedejo, in med znižanimi delovnimi navadami in izvršilnimi funkcijami. V največji možni meri se je potrebno izogniti nevarnosti, da učenec zaradi nizke zmožnosti vztrajnosti, slabših delovnih navad in zmanjšanih drugih izvršilnih funkcij ne bi imel možnosti pridobiti znanja, ki ga je sicer sposoben osvojiti.
- Učitelji pri rednem delu v razredu uporabljajo različne oblike motivacije, da pritegnejo pozornost učencev in vzbudijo radovednost. Omenjeno je še bolj smiselno in nujno pri poučevanju na daljavo.

POSEBNOSTI PRIPRAVE GRADIVA GLEDE NA STAROSTNO IN RAZVOJNO STOPNJO:

I. triada

Poudarek je na slušnem in vidnem kanalu, kolikor je mogoče, se uporablja avdiovizualna orodja, in sicer predvsem za razlago nove snovi in navodila za delo (uporaba že posnetih gradiv, uporaba lastnih posnetkov, videokonference ...). Pri načrtovanju in izvajanju učnih nalog uporabljamo pristop medpredmetnega povezovanja.

II. triada

Poudarek je na učinkovitem ravnovesju med uporabo avdio-video orodij in samostojnim delom s pisnim gradivom. Za učence na tej razvojni stopnji je pomemben raziskovalni vidik, preizkušanje, iskanje rešitev. Pri načrtovanju in izvajanju učnih nalog osmišljeno uporabljamo pristop medpredmetnega povezovanja.

III. triada

Poudarek je na razvoju delovnih navad in ohranjanju le-teh, organizaciji, samostojnem delu, uporabi že pridobljenih veščin problemskega reševanja, samostojnega raziskovanja, učinkovitega iskanja in kritičnega presojanja informacij ter njihove uporabe. Gradivo pripravljamo raznoliko, tako da čim boljše dosežemo vse zaznavne tipe učencev. Z načinom poučevanja razvijamo medsebojno sodelovanje, IKT-opismenjevanje, delovno-izvršilne funkcije ter spodbujamo prevzemanje osebne in družbene odgovornosti.

OBLIKA NAVODIL

V gradivu so navodila za delo oz. razlaga snovi za vse učence skupine enotna, prilagojena zmožnostim vseh učencev. Naloge so lahko diferencirane oz. so razlagi dodane dodatne naloge za učence, ki zmorejo in hočejo več. Le-te so označene s piktogramom *.

Starši pri šolskem delu na daljavo sledijo naslednjim smernicam:

- Spodbujajo otroke k samostojnosti.
- Spodbujajo dosledno upoštevanje navodil učiteljev.
- Sproti sporočajo morebitne težave in nejasnosti.

Organizacija dela

SKUPNA IZHODIŠČA

- Na celotni šoli se prilagodi urnik izvajanja tako, da se zagotovi čim manjše število različnih predmetov dnevno (oblikujejo se blok ure). Urniki so enaki za vse oddelke istega razreda.
- Gradivo za delo se vsem učencem posreduje preko skupnih spletnih učilnic, kjer ni potrebna prijava uporabnika. Učencem 1. triletja se poleg tega gradivo posreduje še preko e-pošte, učencem 2. in 3. triletja pa preko MS Teams.
- Gradivo mora biti učencem in staršem posredovano dan pred obravnavo po urniku.
- Delo mora biti pripravljeno tako, da ga lahko učenec opravi kadarkoli v istem in naslednjem dnevu. Za umetniške predmete in šport pa tako, da lahko učenec delo opravi kadarkoli v času enega tedna.
- Razredne ure se organizirajo preko videokonferenčnega sistema za vse učence šole vsaj enkrat tedensko.
- Razrednik spremlja delo vsakega svojega otroka, če je potrebno tudi individualno preko videokonferenčnega sistema.
- Izobraževanje na daljavo v čim večji meri vključuje delo po obstoječih učbenikih in delovnih zvezkih, podprto pa je gradivi, ustvarjenimi z orodji MS Teams in drugo IKT.

RAZREDNA STOPNJA

- Razrednik vodi delo svojega oddelka.
- Razredniki medsebojno usklajujejo delo, si ga razdelijo in si pomagajo.
- Drugi učitelj v prvem razredu aktivno sodeluje pri pripravi gradiv in preverjanju dela učencev. Poudarek dela drugega učitelja je tudi na individualnem delu s tistimi učenci, ki delo stežka opravljajo ter na sodelovanju pri izvajanju podpornih dejavnosti.
- Delo v 4. in 5. razredu poteka preko MS Teams.
- Razrednik vodi delo oddelčnega učiteljskega zbora.

PREDMETNA STOPNJA

- Športni pedagogi koordinirajo delo posameznega razreda po razporedu, ki ga pripravi vodstvo šole.
- Učitelji predmetne stopnje imajo tedensko videokonferenčni sestanek. Posamezni učitelji na sestanku poročajo razredniku in koordinatorju o delu svojih učencev. Na sestanku je prisotna vsaj ena učiteljica dodatne strokovne pomoči ali svetovalna delavka.
- Za delo se uporablja MS Teams.
- Učenci uporabljajo šolske elektronske naslove.
- Podaljšano bivanje
- Učitelji podaljšanega bivanja individualno spremljajo učence z učnimi težavami, ki so jim dodeljeni, in prevzamejo podporne dejavnosti.

PROGRAMSKA OPREMA

Izbira programske opreme, na kateri bo temeljilo izobraževanje na daljavo, je vsekakor pomembna. Še bolj pomembno pa je, da celotno izobraževanje na šoli poteka preko enakih kanalov ter da se šola priključi večini šol, saj bo na ta način izbira že pripravljene didaktičnega materiala večja. Pristojno ministrstvo in Zavod za šolstvo RS šolam predlagata uporabo Microsoftovih orodij, vključenih v paket Office 365. Uporaba teh orodij je za učitelje in učence brezplačna. Zato bomo pri nadaljnjem izobraževanju kot glavno platformo za delo drugega in tretjega vzgojno-izobraževalnega obdobja uporabljali Microsoft Office 365 in znotraj tega središče MS Teams.

Ker je usvajanje kompetenc za uporabo teh orodij daljši proces, bodo učitelji uvajali delo s tovrstnimi digitalnimi orodji postopoma, in sicer že pri rednem pouku na začetku šolskega leta. Šola bo postavila spletno stran, namenjeno le izobraževanju na daljavo, ki bo vsebovala vodiče uporabe tako za učence kakor za učitelje. Poleg tega bomo na tej strani objavljali vse potrebne tekoče informacije, povezane z izobraževanjem na daljavo.

Poleg osnovne platforme bo gradivo učencem in staršem ponujeno tudi preko spletnih učilnic Arnes, kjer prijava za dostop ne bo potrebna. Kjer bomo ocenili, da je potrebno, pa bodo učitelji ali koordinatorji gradivo pošiljali tudi po elektronski pošti.

Učenci drugega in tretjega triletja bodo prejeli šolske elektronske naslove znotraj domene ucenec.oskm.si. Na ta način bomo poenostavili komunikacijo, saj se je izkazalo, da so imeli v preteklosti učitelji veliko težav, ker vsi učenci nimajo v elektronskem naslovu svojega imena in priimka.

Pripravljena gradiva bodo učitelji posredovali v izvorni obliki (.docx, .pptx, ...) zaradi možnosti diferenciacije in individualizacije gradiv predvsem učencem z učnimi težavami.

Podporne dejavnosti

Ker je praksa šolanja na daljavo v prejšnjem šolskem letu pokazala, da pri tej obliki vzgojno-izobraževalnega sistema trpijo predvsem potrebe po medvrstniškem druženju, vzgojna komponenta šolanja, stik z učiteljem in možnost izpopolnjevanja učencev izven obveznega programa, bomo v alternativnih oblikah v obliki neobvezne, dodatne ponudbe podpornih dejavnosti strokovni delavci OŠ Ketteja in Murna poskušali nuditi tudi to in s tem kot šolska ustanova zagotoviti ustrezno kakovost, učinkovitost in raznolikost vzgojno-izobraževalnega procesa.

A) MURENČEK DRAGO

Murenček Drago bo postal začasna »maskota« naše osnovne šole. Ime je dobil po Josipu Murnu in Dragotinu Ketteju, slovenskih pesnikih, po katerih nosi ime naša šola. Namen murenčka je, da »pooseblja šolsko ustanovo« in kot tak išče vsakodnevni stik z učenci na naši novi platformi MS Teams. Učence redno spodbuja, motivira pri šolskem delu, jih preseneti s »šalo dneva« ali z »zanimivostjo dneva« in jim je na voljo, da odgovarja na njihova vprašanja. Učenci bodo svoje težave morda lažje naslovili na risanega junaka kot neposredno na učiteljsko avtoriteto.

B) BRALNE URICE

Pri evalvaciji obdobja šolanja na daljavo v šol. letu 2019/2020 smo ugotovili, da je eden od razlogov za različno stopnjo obremenjenosti pri različnih učencih v prvih dveh triletjih različna stopnja bralne pismenosti le-teh. Da učencu branje gradiva in navodil ne bi predstavljalo velikega mentalnega napora samega po sebi, je potrebno branje kot spretnost popolnoma usvojiti in avtomatizirati. Šele takrat lahko učenec pozornost in energijo preusmeri v vsebino gradiva in naloge v njem, branje pa mu pri tem predstavlja le učinkovito orodje za spoprijemanje z nalogo. Učencem želimo tudi v teh okoliščinah ponuditi čim boljše pogoje za bralni razvoj ter jim na igriv in lahkoten način približati branje. V ta namen bo v času izvajanja pouka na daljavo nekaj strokovnih delavcev skrbelo za to, da bodo za vsak razred prvih dveh triletij na platformi MS Teams v obliki videokonferenčnega klica tedensko organizirane zanimive bralne urice.

Za izboljšanje bralne pismenosti in promocijo branja bodo za učence 2. in 3. triletja organizirane prostovoljne interesne dejavnosti, kot npr. bralni maraton, bralna značka, ambasadorji branja, novinarski krožek ipd., ki ga bodo na tedenski ravni izvajali posamezni učitelji.

C) VZGOJNA KOMPONENTA

Kadar vzgojno-izobraževalni proces poteka v šolskem okolju, je vzgojni učinek delovanja šolske ustanove na učence veliko lažje dosegljiv in predstavljen. Na učenca spontano in priložnostno vzgojno učinkujejo različni medvrstniški odnosi, odnosi z različnimi strokovni delavci šole in pa ciljno usmerjeno in organizirano vzgojno delo v posameznih oddelkih. Le-tega učitelj skrbno načrtuje že v začetku šolskega leta in ga udejanji v obliki različnih didaktičnih in socialnih iger, pogovora, s kulturnim ozaveščanjem, z aktivnostmi ob dnevnih dejavnosti ipd. Strokovni delavci naše šole se bomo trudili, da bi, vsaj delno, vzgojno delo v različnih alternativnih oblikah izvajali tudi v času šolanja na daljavo, in sicer v obliki (po presoji učiteljev razrednikov obveznih ali neobveznih) ur vzgojnih dejavnosti. Namenjene so medvrstniškemu druženju v sproščenem vzdušju, razvijanju socialnih kompetenc in občutku za timsko delo ter izvajanju ciljno načrtovanih didaktičnih in socialnih iger. Potekale bodo enkrat tedensko na naši novi platformi MS Teams v obliki videokonferenčnega klica.

D) INTERESNE DEJAVNOSTI

Poleg izvajanja obveznega vzgojno-izobraževalnega programa vsaka šolska ustanova učencem ponuja tudi priložnost za širše, vsestransko izpopolnjevanje, in sicer z možnostjo obiskovanja različnih interesnih dejavnosti. Učenci se z udeležbo pri le-teh v varnem okolju preizkušajo v različnih vlogah in s tem odkrivajo svoja močna in šibka področja, razvijajo različne spretnosti in sposobnosti, oblikujejo zdrave in njim ljube vzorce preživljanja prostega časa in se med seboj dodatno povezujejo. Delček tega bi radi učencem ponudili tudi v času šolanja na daljavo, pri čemer jih z njimi ne želimo preobremeniti, ampak razbiti morebitno monotonost šolanja na daljavo in zagotoviti dodatno priložnost za medvrstniško druženje. Obisk interesnih dejavnosti bo neobvezen in možen na naši novi platformi MS Teams v obliki videokonferenčnega klica.

Sodelovanje z otroki

1. DOPOLNILNI POUK

Učencem se nudi dopolnilni pouk, ki je terminsko vnaprej določen. Namenjen je dodatni razlagi učne snovi in utrjevanju znanja. Učitelj predmeta ga organizira enkrat na teden po načinu, ki se mu zdi najbolj primeren (videokonference, kjer je možna ustna dodatna razlaga, analiza narejenih nalog, orodja znotraj MS Teams ...). V 3. triadi se termini dopolnilnega pouka uskladijo z vsemi učitelji (urnik dopolnilnega pouka za vse predmete), da ne pride do prekrivanja terminov. Učenci se k dopolnilnemu pouku vključujejo na poziv učitelja ali po lastni presoji. Dopolnilni pouk se lahko izvaja v skupinski ali individualni obliki dela.

2. DODATNI POUK

Učencem se nudi izvajanje dodatnega pouka, ki je terminsko vnaprej določen. Namenjen je ciljem in vsebinam, ki so nadgradnja učne snovi. Učitelj predmeta ga organizira enkrat na teden po načinu, ki se mu zdi najbolj primeren (orodja znotraj MS Teams, dodatne naloge v različnih oblikah ...). V 3. triadi se termini dodatnega pouka uskladijo z vsemi učitelji, da ne pride do prekrivanja terminov. Učenci se vanj vključujejo po lastni presoji ali po pozivu učitelja. Vsebinsko se lahko izvaja bralna značka, priprava na tekmovanja oz. dejavnosti po presoji učitelja, ki izvaja dodatni pouk. Dodatni pouk se lahko izvaja v skupinski ali individualni obliki dela.

-

3. POGOVORNE URE

Razrednik oz. učitelj izvaja pogovorne ure za učence, ki so terminsko vnaprej določene. Namenjene so individualnemu pogovoru z učiteljem. Učenci se k pogovornim uram vključijo na poziv učitelja ali po lastni presoji. Razrednik jih izvaja enkrat tedensko po načinu, ki se mu zdi najbolj primeren (orodja v MS Teams ...).

4. RAZREDNE URE

Razrednik izvaja razredne ure enkrat tedensko v vnaprej določenem terminu. Namen razrednih ur je povezovanje učencev znotraj razreda, ohranjanje socialnih stikov med sošolci, seznanjanje učencev z novostmi, izvajanje različnih socialnih iger ... Udeležba na razrednih urah je za učence obvezna. Razrednik jih izvaja po načinu, ki se mu zdi najbolj primeren (orodja v MS Teams ...).

Omogočanje enakih možnosti

- Strokovne delavke naše šole vzpostavijo stik z učenci s posebnimi potrebami in učnimi težavami ter njihovimi starši. Preverijo, ali imajo vsi učenci dostop do interneta in ali razpolagajo z računalniško opremo, ki bo omogočala učenje na daljavo.
- Zaposlene v svetovalni službi so dnevno/tedensko v stiku s svojimi učenci, ki imajo sicer dodatno strokovno pomoč ter sodelujejo z njihovimi učitelji. Sledijo napredku svojih učencev.
- Svetovalna služba sodeluje z učitelji, ki poučujejo učenca s posebnimi potrebami.
- Po potrebi se vzpostavi kontakte med učitelji podaljšanega bivanja, starši in učenci, da bo učna pomoč in podpora lažje stekla.
- Ob razrednikovi zaznavi in ugotovitvi, da se učenec ne odziva na sporočila o uspehu pri delu na daljavo oz. ne pošilja povratne informacije, strokovne delavke svetovalne službe stopijo v telefonski kontakt s starši in ugotovijo, zakaj prihaja do težav pri delu. Glede na ugotovljeno ponudi pomoč: tehnična oprema s pomočjo računalnikarja, internetna povezava s pomočjo vodstva šole in MIZŠ, strokovna/učna podpora s pomočjo učiteljev podaljšanega bivanja in ostalih strokovnih delavcev.
- V primeru ponujene socialne pomoči (npr. brezplačna kosila) MOL-a ali drugih ponudnikov pomočnica ravnatelja vzpostavi stik s posameznimi družinami, ki bi to pomoč potrebovale.
- Telefon za klic v sili.